

Εὐτυχῶς, ὅπως σὰς εἶπα παραπάνω, δὲν ἔχω τὴν ἀφέλεια νὰ πιστεύω στὰ δικαιολογητικά. Ἄλλως τε εἶναι φανερὸ πὼς ὁ κύριος ὑπουργὸς ἔχει δικό του λεξιλόγιο καὶ δική του γλώσσα, πρᾶμα ποὺ δὲν μοῦ κάνει ἐντύπωση, ἀφοῦ κάθε ρωμιὸς ἔχει καὶ ξεχωριστὴ γλώσσα. Δὲν ξέρω λοιπὸν τί θέλει νὰ πεῖ ὁ ὑπουργὸς μὲ τὸ «μακρὰ ὑπηρεσίαι», ἀσφαλῶς ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ δίνει τὴ σημασία ποὺ δίνω ἐγὼ «στὸ μακράν», γιατί τότε ὁ πρῶτος ποὺ ἔπρεπε νὰ σημειωθεῖ στὸν κατάλογο τῶν παρασημοφορημένων εἶναι ὁ Πάλλης ποὺ ἔφαγε περισσότερα ἀπὸ δεκαπέντε χρόνια γιὰ νὰ μεταφράσει τὴν Ἰλιάδα.

Ἐδῶ ὅμως, στόνομα αὐτό, θὰ μοῦ βγάλετε πάλι, στὴ μέση τὸ μαλλιαρισμό καὶ θὰ μοῦ πεῖτε πὼς δὲν μπορούσε ὁ ὑπουργὸς νὰ δώσει παράσημο σ' ἓνα πρωτοπαλίκαρο τοῦ μαλλιαρισμού.

Κι' ἐγὼ σὰς λέγω πὼς ἓνας ὑπουργὸς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ σκέπτεται σὰν τὸν ἓνα καὶ σὰν τὸν ἄλλον, γιατί τότε εἶταν περιττὸ νὰ γίνει ὑπουργός. Καὶ ξέρω πραγματικῶς πὼς ὁ κ. Ἀλεξανδρῆς δὲν μοιάζει μὲ ἄλλους ὑπουργούς. Ἄν ἤθελε δηλαδὴ ν' ἀκούσει τὴ συνείδησή του, ὁ κατάλογος τῶν παρασημοφορημένων δὲν θὰ εἶχε πρόσωπα ἀνίκανα νὰ πάρουν παράσημο ἀπὸ πεπονόφλουδα. Φαίνεται ὅμως πὼς φοβήθηκε τὸ θυμὸ τῶν ἀνθρώπων τῆς ρουτίνας, ἐπομένως δὲν ξέχασε τὸν ἄνθρωπο ποὺ σκοτώθηκε δεκαφτὰ χρόνια γιὰ ἓνα βιβλίον, οὔτε τὸν ἄνθρωπο ποὺ σκόρπισε ἀλύπητα τὸ μέλι ἀπὸ τὴν πέννα του μὲ τίς «Νησιώτικες Ἱστορίες», οὔτε τὸν ξεσοχο καλλιτέχνη τοῦ στίχου Γρουπάρη.

Μὰ τότε, ἀφοῦ οἱ ὑπουργοὶ φοβοῦνται, ἀκόμα κι' ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐπανάσταση, τὴν ἀλήθεια, τὸ καλῆτερο ποὺ ἔχουν νὰ κάνουν εἶναι ν' ἀφήσουν τοὺς λογίους στὴν τιμὴ ποὺ εἶχαν ὡς τώρα νὰ βλέπουν δηλ. τὰ παράσημα νὰ δίνονται σὲ τενεκέδες.

ΞΑΝΑΤΥΠΩΘΗΚΑΝΕ

καὶ πουλιοῦνται στὰ γραφεῖα μας ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ (καὶ 1,25 γιὰ τὸ ἐξωτερικό):

Ο ΕΜΠΟΡΟΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ τοῦ Σεξ-πήρου (μετάφρ. Ἀλέξ. Πάλλη).

ΦΥΛΛΑΔΕΣ ΤΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ Ἀργύρη Ἐφταλιώτη.

ΛΘΡΩΠΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ τῆς κ. Ἀλεξ. Παπαμόσκου.

Βγήκε κι ὁ Β' τόμος τῆς ΡΩΜΑΙΤΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ τοῦ Μ. Φιλήντα καὶ πουλεῖται στὰ γραφεῖα μας δρ. 3 — οἱ δυὸ τόμοι μαζί δρ. 5.

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΖΩΗ τὸ Ἐλισαίου Γιανίδη (ἐκδόση Β'δρ) . 2.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΜΙΣΤΡΙΩΤΙΣΜΟΙ

Φίλε «Νουμᾶ»,

Στὸ φύλλο τῶν «Καιρῶν» τῆς προπερασμένης Κεριακῆς δημοσιεύθηκε ἓνα γράμμα τοῦ κ. Μιστριώτη γιὰ τὸ αἰώνιο γλωσσικὸ ζήτημα. Σὲ τόσο δὲ μικρὸ γράμμα βρέθηκαν ἀρκετὰ λάθη ποὺ μᾶς τὰ ἀράδιασε ἢ «Ἀκρόπολη» τῆς προπερασμένης Δευτέρας· κοντὰ ὅμως σαυτὰ μπορεῖ κανένας νὰ κολλήσῃ κι ἄλλα πιδ μεγάλα καὶ πιδ ντροπιαστικά γιὰ τὸν Καθηγητὴ. Μὰ τὸ δικό μου μάτι πέφτει καμμιά φορά σὲ πράματα ποὺ μὲ τὴν πρώτη ματιὰ φαίνονται μικρά, μὰ, δταν κανένας τὰ καλοκοιτάξῃ καὶ τὰ καλοσυλλογιστῇ, καταλαβαίνει πόσο εἶναι σπουδαῖα καὶ τρανταχτερά. Μιλῶ γιὰ κείνο τὸ Ἀθῆναι, τὸ ξεχαρβαλωμένο, ποὺ κάθε λίγο καὶ λιγάκι μᾶς τὸ σεβρίζει ὁ κύρ Καθηγητῆς στὰ γράμματά του. Μὰ γιὰ τὸ Θεό, μπορεῖ κανένας νὰ συχωρέσῃ σὲ καθηγητὴ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων τέτιο φοβερό καὶ ἀνόσιο σολοικισμό, σὰν τὸ ξεχαρβαλωμένο καὶ ἀνούσιο αὐτὸ Ἀθῆναι; Ἐμεῖς οἱ δημοτικιστὲς κάναμε πολλὰς παραχώρησες στὴ γλώσσα καὶ γι' αὐτὸ μᾶς συχωριέται νὰ γράφουμε Ἀθῆνα, ποὺ καὶ πιδ νόστιμο καὶ σύφωνα μὲ τὴ γλώσσα ποὺ μιλάμε πηγαίνει· μὰ κι ἀπ' τοὺς δικούς μας οἱ πιδ λεπτολόγοι γράφουνε στήν Ἀθῆνα ἀπὸ κάτω ἢ ἀπὸ πάνω στὸ κάθε γράμμα τους, γιατί αὐτὰ ναι τὸ σωστό. Κι ἀπ' τοὺς καθαρευουσάνους ὅμως οἱ γραμματιζούμενοι γράφουνε πάντα ἐν Ἀθῆναις, ἢ μοναχὴ δοτικὴ Ἀθῆνησι, γιατί μάθανε στὸ συνταχικό, πὼς ἢ δοτικὴ μὲ τὴ πρόθεση ἐν ἢ δίχως αὐτῆνε φανερώνει τὸ στέκαμα στὸν αὐτόνε τόπο. Τὸ λοιπό, δταν γράφουνε αὐτὴ τὴ δοτικὴ συλλογιῶνται πάντα ἀσυναίσθητα βέβαια, πὼς τὸ γράφουνε, ἀφοῦ παραλείβουνε τὸ ἔγραφον ἢ τὸ ἔγραφα κ' ἐμεῖς οἱ δημοτικιστὰι τὸ ἔγραφα κτλ. Ἄς κάνῃ τώρα τὸν κόπο ὁ κ. Καθηγητῆς νὰ βάλῃ κοντὰ στὸ καθαρευουσάνικό του Ἀθῆναι τὸ ἔγραφον ἢ ἔγραφα καὶ θὰ δῆ τὴν πλάνη του. Ἄλλιῶς κάνοντας τέτια λάθη δὲν μπορεῖ καὶ δὲν εἶναι ἄξιος νὰ κατηγορηῇ ἐμᾶς, γιατί ζητοῦμε τὴν ἀπλοποίηση τῆς γλώσσας μας. Ἄν δὲ θέλῃ νὰ κάνῃ β,τι τοῦ συμβουλεύουμε, τότες ἄς θυμηθῇ, ἂν καὶ κομμάτι ἀργά, τὸ λατινικὸ primo discere deinde docere.

Μὲ ἀγάπη

ΕΝΑΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΕΞΗ

Δημοσθένους «Οἱ τρεῖς Ὀλυνθιακοὶ» μετάφρασις Ν. Γκίνοπούλου.

Οἱ τρεῖς λόγοι, πού ἔβγαλε ὁ μέγας Δημοσθένης γιά νά πείσῃ τοὺς συμπατριώτες τῶν νά γλυτώσουν τὴν Ὀλυνθο ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Φιλίππου—λόγοι γεμάτοι πατριωτικὸν ἐνθουσιασμό καὶ ὄρηγτα γιά τὴν ὀκνάδα τῶν Ἀθηναίων καὶ πολιτικὴ σκέψη, ἔχουν ὡς τὰ τώρα ζωὴ καὶ δίνουν συγκίνησι βαθεῖα σὲ καθένα πού τοὺς διαβάξῃ. Ἡ μετάφρασί τους γενομένη ἀπὸ τὸν καθηγητὴ κ. Ν. Γκινόπουλο Δρ. 1.

Ἡροδότου «Μοῦσαι» Τόμος Α'. Κλειώ—Ἐντέρη μετάφρασις Α. Σκαλίδου.

Βιβλίον γραμμμένο μὲ θαυμαστὸ τρόπο, εἶπε τὴν ἱστορία τοῦ Ἡροδότου ὁ Μύλλερ. Γιατὶ τὸ ὕφος πού εἶναι γραμμμένο καὶ ἡ μέθοδος τῆς διήγησις καὶ τὸ στόλισμά της μὲ λογιῆς-λογιῆς ἐπεισόδια καὶ ἀνέκδοτα κάνουν σὲ ἀλήθεια τὴν ἱστορία τῶν ἐθνῶν—ἀληθινὴ καὶ σωστὴ ἱστορία—νά διαβάξῃται σὰ ρωμάντισσος. Ἡ μετάφρασις ἀπὸ τὸν Α. Σκαλίδου, ἐπιθεωρημένη Δρ. 3.

John Loubbock «Πῶς νά ζήτε» μετάφρασις Θ. Χ. Φλωρεῶ, ἐν Ἀθήναις.

Ἐνα ἀπὸ τὰ πιὸ πρακτικὰ καὶ πιὸ χρήσιμα βιβλία εἶναι τὸ ἔργον αὐτὸ τοῦ Λουμπόκ, πού μὲ πολλὴ τέχνη καὶ μαζεύοντας τίς σκέψεις τῶν σοφῶν καὶ τὰ συμπεράσματα τῆς πείρας θέλησε καὶ πέτυχε νά γράψῃ ἕνα πρακτικὸ ὁδηγὸ τῆς ζωῆς γιά κάθε ἄνθρωπον καὶ γιά κάθε ἡλικία καὶ θέση Δρ. 3.

Θουκυδίδου «Πελοποννησιακὸς πόλεμος» μετάφρασις Ι. Ζερβοῦ.

Ἡ πιὸ τέλεια ἱστορία πού ἐγράφηκε στὴν ἀρχαιότη, μὲ κάθε δυνατὴ λεπτομέρεια καὶ μὲ ἀμεροληψία καὶ μὲ βαθεῖα κρίσις καὶ μὲ σοφία, σ' ἕνα ὕφος δυνατὸ καὶ γεμάτο νόημα, εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ Θουκυδίδου. Καὶ χαρακτηρίζονται ὄχι μόνον τὰ συμβάντα πού διηγίεται, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄνθρώπους μὲ τὰ προτερήματα καὶ ἐλαττώματά τους σάν αἷτια πραγματικὰ τῶν συμβάντων, δίνει μίαν ἀφθαρτὴν εἰκόνα τοῦ αἰώνιου ἀνθρώπου καὶ τῆς ζωῆς τῶν ἐθνῶν. Γι' αὐτὸ καὶ εἶναι ἔργον φιλοσοφικὸ τόσο πολὺ ὅσο καὶ ἱστορικὸ. Ἡ μετάφρασις ἀπὸ τὸν κ. Ι. Ζερβὸ Δρ. 2,50.

ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ

(Σταλμένο ἀπὸ τὸν γιατρὸ κ. Κ. Λαναρᾶ (Βανὸν τῆς Ρουσίας).

Καὶ ἡ ἰδέα αὕτη . . . μετετρέπη εἰς ἀπόφασιν, ἀναγνωρίσαν ΤΕΣ . . . (Ἱατρ. Μηνύτ. 1906 Σελ. Αἷ). Παραμερίσαντες . . . ἀφαίρεσαντες . . . ὀλόκληρος πλέον ἢ ἀνωτέρω ἐπιφάνεια κλπ. (Χειρουργ. Ἐπιθεώρησις 1905 Δδρ. Σελ. 179).

Τῶν λιπῶν (ὄνομ. τὸ λίπος) ἀποφευγομένων ὡς ἀποσυνθετουσῶν τὴν χλ. τίτανον (Ι. Μην. 76ρ. 907 1—2 Σελ. 170 Στῆλη Β' Στίχος 20).

Τὰ μέτρα τοῦ περιορισμοῦ τῶν καταχρήσεων τῶν κινούντων τὴν ἀγανάκτησιν ιδ. 1908 Μαρτ. Σελ. 41).

Παρατήρησε ὅτι καθιστῶν (ὁ ἱατρός) . . . ἐπαλείφω δὲ . . . ὁ ὀφθαλμὸς οὗτος δὲν ἔπαυσε. (Ἱατρικὴ Πρόοδος 1903 Στῆλη Βα Στίχος 2—5).

Ἄλλ' ὑπὸ ἄλλην ἔποψιν ἐξεταζόμενα τὰ πράγματα βλέπομεν ὅτι ὑπάρχει ὑπερτίμησις . . . (Σκρίπ 25 86ρ. 1910 Σελ. Αἷ στῆλη 4η—Διατὶ ἀκριβαίνει ὁ βίος).

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Τὸ περασμένο Σαβατόβραδο παίχτηκε στὸ Βασιλικὸ ἀπὸ τὸ θίασον τῆς Κυβέλης ἡ «Ἀντιγόνη», μεταφρασμένη ἀπὸ τὸ Μάνο. Τὸ θέατρο γιομάτο, φοιτητὲς οἱ περισσότεροι, καὶ ἀπὸ χεροκοπήματα, ἄλλο τίποτα. Τὴν ἄλλη μέρα μίλησε ὁ Μιστριώτης κατὰ τῆς Δημοτικῆς γλώσσας!

— Ὁ κ. Βλάχος, ὁ διευθυντὴς τοῦ Βασιλικοῦ, καὶ ὁ κ. Λαμβέρτης, ὁ παρασημοφορεμένος γραμματέας του, τόσο τὰ χεροκοπήματα, πού παραγγείλανε στὴν κ. Κυβέλη πὼς δὲν παίρνουν καμιά εὐτύχη πάνου τους γιά ὅ,τι γίνει. Κ' ἔτσι καμιά εὐτύχη δὲν ἔχουν καὶ γιά τὰ χεροκοπήματα.

— Στὴν «Ἔστια» τῆς Τετράδης ὁ κ. Π. Νιρβάνας σχολιάζει τὸ λόγο τοῦ κ. Φωκά πού δημοσιέψαμε στὸ περασμένο φύλλον.

— Τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Νιρβάνου ἀρχινᾷ ἔτσι : «Ὁ καθηγητὴς κ. Γεράσιμος Φωκάς ὁμίλησε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς Ἱατρικῆς Λέσχης. Ἀλλὰ πὼς ὁμίλησεν ; Ἀξίζει ὅλος ὁ κόσμος νά διαβάσῃ τὴν ὁμιλίαν αὐτὴν, πού ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον τοῦ «Νουμά». Μὲ λόγια τόσο ἀπλά, τόσο φυσικά, τόσο ἐγκάρδια, καὶ συγχρόνως μὲ τόσην λογικὴν, τόσην ἀδρότητα νοημάτων καὶ τόσο συμπαθητικὰ ρητορικὰ χαρίσματα δὲν μᾶς ἔχουν συνηθίσει ἕως τώρα αἱ προφεσόμορές μας. Ἀκόμη ὀλιγώτερον οἱ ἱατροί. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, πού εὐρίσκονται τόσο κοντὰ εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὰ βάσανά της, τόσο κοντὰ ἐπομένως εἰς τὴν φύσιν, λόγῳ τῆς ἐπιστήμης των καὶ τοῦ ἐπαγγέλματός των, αὐτοὶ πού ἔπρεπε νά εἶνε οἱ πλέον φυσικοὶ καὶ ἀνεπιτήδευτοι, δουλεύουν εἰς μίαν σχολαστικὴν παράδοσιν ἀπὸ τὰς πλέον καταθλιπτικῶν.»

— Ἡ Ἀστυνομία πολὺ ἄσχημα φέρθηκε τὴ περασμένη Τετράδι, ἐμποδίζοντας τοὺς φοιτητὲς νά χιονοπολεμοῦνε. Ἄν ἤθελε νὰν τοὺς κάνει καλὸ ἔπρεπε νὰν τοὺς ἐμποδίσῃ τὴν περασμένη Κεριακὴ νά μπαίνουνε στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ Πανεπιστήμιου γιά νὰκούσσουνε τίς ἀνοησίας τοῦ Μιστριώτη. Τὴν Τετράδι, χιονοπολεμώντας οἱ φοιτητὲς δειχνανε πὼς ζούσανε, ἐνῶ τὴν Κεριακὴ εἶχανε μεταμορφωθεῖ σὲ ψοφίμια.

— Μαθαίνουμε πὼς ὁ λοχαγὸς ποιητὴς κ. Πανάς στρατολογεῖ ἀντάρτες νὰν τοὺς ξαπολύσει . . . κατὰ τῆς Δημοτικῆς γλώσσας ! Πρῶτος γράφτηκε στὸν κατάλογόν του ὁ φίλος Κοτσαμάνης καὶ δευτέρως λογαριάζει νά γραφεῖ ὁ ἐκδότης τοῦ «Νουμά».

— Οἱ ἰδρυτὲς τοῦ «Ἀδερφάτου τῆς Δημοτικῆς» μᾶς παρακαλοῦνε νά δηλώσουμε πὼς δὲν ὑπογράψαμε τὴν «Ἀ' Προκήρυξή» τους ὄχι ἀπὸ κανένα ἄλλο λόγο, παρὰ γιά νάνα συνεπίεσι σ' ὅ,τι προκηρύχουνε, πὼς δηλ. κατεβαίνουνε στὸν ἀγῶνα ὄχι ὡς άτομα, μὰ ὡς Ἰδέα. Τὴ Β' προκήρυξή τους, καθὼς καὶ ὅλα τὰ ἐγγράφα τους, θὰν τὰ υπογράφει πάντοτε ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ.

— Τὴν Κεριακὴ στίς 5 1)2 τὸ δειλινὸ θὰ μιλήσει ὁ κ. Ι. Χρυσάφης στὰ γραφεῖα τοῦ «Ἐκπαιδ. Ὀμιλοῦ» (ὁδὸς